

dosarul nr. 2ra-1784/18

Instanța de fond: Judecătoria Buiucani, mun. Chișinău (Judecător: M.Murguleț)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (Judecători: L.Bulgac, S.Gîrbu, V.Cotorobai)

Î N C H E I E R E

17 octombrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

având în componență sa:

Președintele completului,

Judecător:

Svetlana Filincova

Judecători:

Nicolae Craiu și Dumitru Visternicean

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Aureliu Friptuleac reprezentat de către avocatul Dumitru Marco,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de către Aureliu Friptuleac împotriva Snejanei Gantea cu privire la încasarea datoriei, penalității și a cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 19 octombrie 2017 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de către Aureliu Friptuleac și menținută hotărârea din 19 august 2016 a Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 23 martie 2016, reclamantul Aureliu Friptuleac a depus cerere de chemare în judecată împotriva Snejanei Gantea cu privire la încasarea datoriei, penalității și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea acestei acțiuni, reclamantul a indicat că, la 19 ianuarie 2016 și, ulterior la 27 ianuarie 2016 a încheiat cu pârâta două contracte de împrumut, având ca obiect transmiterea către ultima a sumei de 2000 de euro și respectiv a sumei de 1500 de euro, iar în total a sumei de 3500 euro, cu rata dobânzii de 10% din suma datoriei, cu termenul definitiv de rambursare până la 10 martie 2016

În continuare, reclamantul Aureliu Friptuleac a susținut că la scadență pârâta nu a executat obligațiunea asumată, nu a restituit împrumutul. Totodată, multiplele solicitări adresate pârâtei Snejana Gantea de a restitui în mod extrajudiciar suma menționată nu s-au soldat cu succes, motiv pentru care a fost depusă prezenta cerere de chemare în judecată.

Reclamantul Aureliu Friptuleac a solicitat inclusiv în urma concretizării acțiunii, încasarea din contul Snejanei Gantea în beneficiul său a datoriei în sumă de 3500 euro, a dobânzii de întârziere în sumă de 350 euro, a sumei de

2775,01 lei cu titlu de cheltuieli de judecată pentru achitarea taxei de stat la depunerea acțiunii, a sumei de 8590,54 lei cu titlu de cheltuieli de judecată pentru acordarea asistenței juridice și a sumei de 2260 lei cu titlu de cheltuieli de executare.

Prin hotărârea din 19 august 2016 a Judecătoriai Buiucani, mun. Chișinău, cererea de chemare în judecată înaintată de către Aureliu Friptuleac a fost admisă parțial, fiind dispusă încasarea din contul Snejanei Gantea în beneficiul lui Aureliu Friptuleac a datoriei în sumă de 3500 euro și a dobânzii de întârziere în sumă de 350 euro, iar în total suma de 3850 euro sau echivalentul sumei enunțate în lei moldovenești conform cursului oficial al Băncii Naționale a Moldovei la data executării hotărârii. S-a încasat din contul Snejanei Gantea în beneficiul lui Aureliu Friptuleac suma de 2775,01 lei cu titlu de cheltuieli de judecată pentru achitarea taxei de stat la depunerea acțiunii, suma de 2500 lei cu titlu de cheltuieli de judecată pentru acordarea asistenței juridice și suma de 2260 lei cu titlu de cheltuieli de executare, iar în total suma de 7535,01 lei. În rest, în partea încasării cheltuielilor de asistență juridică în sumă de 6090,54 lei, acțiunea a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

Pentru a hotărî astfel, instanța de fond a menționat că la dosar nu există probe pertinente și concludente care ar dovedi faptul că, pârâta Snejana Gantea și-ar fi onorat cu diligență obligațiile contractuale față de reclamantul Aureliu Friptuleac și că, i-ar fi achitat acestuia datoria conform recipiselor din 19 ianuarie 2016 și, respectiv din 27 ianuarie 2016 anexate la dosar în sumă de 3500 euro, motiv pentru care pretenția privind încasarea datoriei a fost considerată întemeiată, din care motiv a fost admisă integral.

Totodată, instanța de fond a relevat că în speță deoarece pârâta nu a restituit datoria (împrumutul) în termenul și în modul stabilit în recipise, încasarea dobânzii (penalității) poate avea loc, motiv ce a impus să se ajungă la concluzia dispunerii încasării din contul pârâtei Snejana Gantea în beneficiul reclamantului Aureliu Friptuleac a dobânzii în sumă de 350 euro.

În concluzie, prima instanță a concluzionat că din materialele cauzei se constată cu certitudine că, pe parcursul judecării cauzei respective în instanța de fond, reclamantul Aureliu Friptuleac a suportat cheltuieli de judecată în sumă de 2775,01 lei – cu titlu de taxă de stat achitată la depunerea acțiunii și a sumei de 2260 lei – cu titlu de cheltuieli de executare, ceea ce se confirmă prin ordinul de încasare a numerarului și borderoul de calcul al cheltuielilor procedurii de executare anexate la dosar, sume ce prin prisma art. 94 alin. (1) Cod de procedură civilă urmează a fi încasată din contul pârâtei în beneficiul reclamantei.

Cât privește pretenția reclamantului Aureliu Friptuleac invocată în cererea de chemare în judecată privind încasarea din contul pârâtei Snejana Gantea în beneficiul său a cheltuielilor de judecată pentru acordarea asistenței juridice în sumă de 8590,54 lei, prima instanță a considerat ca fiind reală, necesară și rezonabilă suma de 2500 lei, care și urmează a fi încasată, or, suma de 8590,54 lei solicitată de către Aureliu Friptuleac nu este necesară, reală, rezonabilă, fiind

una exagerată în comparație cu volumul de lucru realizat de către reprezentantul reclamantului, avocatul Dumitru Marco (f.d.55-59).

Prin decizia din 19 octombrie 2017 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de către Aureliu Friptuleac și menținută hotărârea din 19 august 2016 a Judecătorei Buiucani, mun. Chișinău.

În consolidarea soluției adoptate, instanța de apel a concluzionat că prima instanță a examinat cauza sub toate aspectele, stabilind cu certitudine raportul juridic litigios, circumstanțele de fapt, caracteristicile raportului juridic litigios, legea materială ce guvernează raportul juridic. De asemenea, în cadrul judecării cauzei, instanța de judecată a creat participanților la proces, condiții obiective și echitabile, pentru exercitarea drepturilor și obligațiilor procedurale, fapt ce se încadrează în asigurarea părților dreptul la un proces echitabil, garantat și asigurat prin art. 6 al Convenției Europene pentru Apărarea a Drepturilor Omului.

Pe cale de consecință, instanța de apel a conchis că concluzia primei instanțe despre necesitatea admiterii parțiale a acțiunii este justă, ea având la bază cumulul dovezilor administrate în cadrul dezbaterilor judiciare, cărora le-a fost dată aprecierea juridică cuvenită, conform cerințelor art. 130 Cod de procedură civilă.

Invocând netemeinicia și ilegalitatea deciziei și hotărârii sus-enunțate, la 23 mai 2018 Aureliu Friptuleac reprezentat de către avocatul Dumitru Marco, le-a contestat cu recurs, solicitând admiterea acestuia, casarea parțială a deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe în partea admiterii parțiale a pretenției reclamantului privind încasarea cheltuielilor de judecată pentru acordarea asistenței juridice, cu emiterea în această parte a unei noi hotărâri, prin care pretenția vizată să fie admisă integral și în sensul declarat.

În susținerea recursului s-au indicat motivele de drept și de fapt invocate în acțiunea inițială și în cererea de apel motivată anexate la dosar, suplimentar invocându-se că, la examinarea cauzei în partea contestată atât instanța de apel cât și prima instanță au interpretat eronat normele de drept material, nefiind constatate și elucidate pe deplin circumstanțele care au importanță pentru soluționarea cauzei, or, suma de 8590,54 lei solicitată de către reclamant prin prezenta cerere de chemare în judecată cu titlu de cheltuieli de judecată pentru acordarea asistenței juridice urmează a fi încasată din contul pârâtei în beneficiul ultimului integral, deoarece onorariul avocatului a fost stabilit în quantum de 10 % din valoarea acțiunii (3850 euro), această sumă fiind achitată de către Aureliu Friptuleac reprezentantului său, avocatul Dumitru Marco pentru reprezentarea intereselor acestuia în instanțele de judecată de toate nivelele, precum și la faza de executare a hotărârii judecătorești.

În rezultat, instanțele de judecată în partea contestată s-au eschivat de la exercitarea obligației impusă prin lege, de îndeplinire a actului de justiție, au examinat superficial circumstanțele cauzei, nu au intrat în esența litigiului și nu au apreciat toate circumstanțele și probele existente ale cauzei, pronunțând hotărâri neîntemeiate de admitere parțială a acțiunii (f.d.97-99).

Prin urmare, anume aceste circumstanțe impun admiterea recursului, casarea deciziei și a hotărârii primei instanțe cu pronunțarea unei noi hotărâri sub aspectele sus – vizate.

La 31 iulie 2018 în adresa intimă Snejana Gantea a fost expediată copia recursului declarat de Aureliu Friptuleac, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței (f.d.110), însă intimata nu și-a exercitat dreptul procedural și nu a depus referință în termenul stabilit de lege, motiv pentru care admisibilitatea recursului s-a dispus în lipsa acesteia.

Conform art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul înaintat de către Aureliu Friptuleac reprezentat de către avocatul Dumitru Marco la 23 mai 2018 (f.d.97) este declarat în termen, având în vedere faptul că la dosar nu sunt date confirmative despre comunicarea recurentului a deciziei integrale motivate din 19 octombrie 2017 a Curții de Apel Chișinău.

Examinând temeiurile recursului declarat de Aureliu Friptuleac reprezentat de către avocatul Dumitru Marco, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul vizat urmează a fi declarat inadmisibil.

În motivarea concluziei enunțate se rețin următoarele argumente.

În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul declarat de Aureliu Friptuleac reprezentat de către avocatul Dumitru Marco nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat de Aureliu Friptuleac reprezentat de către avocatul Dumitru Marco se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă

încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează că procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă faptul că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995, hotărârea Nersesyanyan contra Armeniei din 19 ianuarie 2010).

Instanța de recurs mai reține că CtEDO, în jurisprudența sa, a constatat că, dreptul de acces la instanța de judecată nu este absolut. Există limitări implicit admise (cauza Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 CEDO procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare, depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective. Trebuie ținut cont de totalitatea

procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem (Botten împotriva Norvegiei, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile, care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (Helmens împotriva Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera inadmisibil recursul declarat Aureliu Friptuleac reprezentat de către avocatul Dumitru Marco.

În conformitate cu art. 269-270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a), art. 440 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Recursul declarat de către Aureliu Friptuleac reprezentat de către avocatul Dumitru Marco, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
Judecător:

Svetlana Filincova

Judecători:

Nicolae Craiu

Dumitru Visternicean